

ZARIADENIE PRE SENIOROV

SO SÍDLOM SÍDLISKO 1. MÁJA Č.73, VRANOV NAD TOPLŔOU

Smernica č. 37

TELESNÉ A NETELESNÉ OBMEDZENIA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Spracoval:	Meno: Ing. Anna Popad'áková	Dátum: 28.08.2023	Podpis:
Schválil:	Meno: Mgr. Katarína Gáliková	Dátum: 28.08.2023	Podpis:
Účinnosť:	01.09.2023		
Zmena:			

Článok 1 ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Telesné a netelesné obmedzenia slúžia na zabezpečenie ochrany života, zdravia a dôstojnosti prijímateľov sociálnej služby v Zariadení pre seniorov so sídlom Sídlisko 1. mája č. 73, Vranov nad Topľou (ďalej len „ZpS“) a upravujú otázky súvisiace s pobytom prijímateľov sociálnej služby (ďalej len „PSS“) v tomto zariadení tak, aby sa v čo najväčšej miere naplnilo poslanie a cieľ zariadenia v kvalitne poskytovaných služieb.

Všetci PSS zariadenia, bez ohľadu na charakter a rozsah svojich špecifických problémov, majú právo na služby v zmysle zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb a platnej právnej úpravy. Zariadenie vytvára podmienky na rozvoj kultúrneho, spoločenského života a záujmovej činnosti PSS a umožňuje im účasť na verejnom živote.

Článok 2 RIZIKOVÉ OBLASTI KRÍZOVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE A PREVENTÍVNE OPATRENIA

1. Krízová sociálna situácia je ohrozenie života, alebo zdravia prijímateľa sociálnej služby, alebo iných fyzických osôb.
2. Preventívnymi opatreniami riešenia krízovej sociálnej situácie je v podmienkach ZpS dodržiavanie Etického kódexu, smernice Ochrany ľudských práv a slobôd, Telesného a netelesného obmedzenia PSS.

Tabuľka: **Oblasti vzniku krízových situácií**

OBLASTI VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ	PREDCHÁDZANIE VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ
Alkohol	Pravidlá spolunažívania, osobný rozhovor, zabezpečenie záujmovej činnosti
Návykové látky	Osobný pohovor
Fyzické násilie	Monitoring osôb zo sklonom k fyzickému násiliu, osobné rozhovory
Psychické násilie	Monitoring osôb s rizikom podľahnutia psychickému násiliu a osôb so sklonom ku psychickému násiliu, osobné rozhovory

Článok 3

POUŽITIE PROSTRIEDKOV TELESNÉHO A NETELESNÉHO OBMEDZENIA

1. Prostriedky obmedzenia prijímateľa sociálnej služby možno použiť výlučne v prípade ak je priamo ohrozený život, alebo priamo ohrozené zdravie PSS, alebo iných fyzických osôb, a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia.
2. Použitie prostriedkov obmedzenia netelesnej povahy PSS má prednosť pred použitím prostriedkov telesného obmedzenia PSS.
3. Nevyhnutné telesné obmedzenie písomne nariaďuje, schvaľuje alebo dodatočne bezodkladne schvaľuje a potvrdzuje svojim podpisom lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a písomne sa k nemu vyjadruje a potvrdzuje ho svojim podpisom sociálny pracovník ZpS. Je možné, nie však povinné, použiť Prílohu č. 1 Použitie telesného obmedzenia. Dodatočne schvaľovať nemožno použitie liekov.
4. Prijímatelia majú právo na dôstojné zaobchádzanie, starostlivosť a úctu aj pri nevyhnutnosti použitia niektorého z obmedzení (netelesné alebo telesné).
5. K obmedzeniu prijímateľov, ZpS pristupuje iba vtedy, ak bez úspešného výsledku boli použité všetky ostatné postupy pre zabránenie takému správaniu prijímateľa, ktorým bezprostredne ohrozuje svoje zdravie alebo život, resp. zdravie alebo život iných fyzických osôb.
6. Rozsah a povaha použitého obmedzenia je vždy primeraná aktuálnemu ohrozeniu a individualite prijímateľa.
7. Obmedzenie sa ukončí vtedy, ak pominie situácia ohrozenia.

Článok 4

PROSTRIEDKY TELESNÝCH A NETELESNÝCH OBMEDZENÍ

1. Za prostriedky **netelesného obmedzenia** sa považuje zvládnutie situácie, kedy je priamo ohrozený život alebo zdravie prijímateľa sociálnej služby alebo iných fyzických osôb najmä :
 - verbálnou komunikáciou
 - odvrátením pozornosti
 - aktívnym počúvaním
2. Za prostriedky **telesného obmedzenia** sa považuje zvládnutie situácie, kedy je priamo ohrozený život alebo zdravie prijímateľa sociálnej služby alebo iných fyzických osôb:
 - použitím rôznych špeciálnych úchopov,
 - umiestnením PSS do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt,

- použitím liekov na základe pokynov lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria.
3. Za špeciálny úchop ZpS považuje priamy fyzický kontakt s úmyslom obmedziť pohyb prijímateľa z dôvodu ohrozenia zdravia a života samotného prijímateľa alebo iných fyzických osôb.
 4. ZpS nemá zriadenú špeciálnu miestnosť určenú na bezpečný pobyt ako nástroj telesného obmedzenia na zvládnutie situácie, kedy je priamo ohrozený život alebo zdravie PSS alebo iných fyzických osôb.
 5. V zariadení ZpS, nemožno používať prostriedky netelesného a telesného obmedzenia PSS. Jedinou výnimkou je situácia, ak je priamo ohrozený život alebo zdravie PSS alebo život iných fyzických osôb, vtedy je možné použiť prostriedky netelesného alebo telesného obmedzenia a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia.

Článok 5

EVIDENCIA POUŽITIA PROSTRIEDKOV TELESNÉHO A NETELESNÉHO OBMEDZENIA

1. Telesné a netelesné obmedzenie prijímateľa sociálnej služby musí byť zaznamenané v registri telesných a netelesných obmedzení (ďalej len „register obmedzení“) v informačnom systéme sociálnych služieb (ďalej len „IS SoS“).
2. Register obmedzení obsahuje zápis v rozsahu uvedenom v §10, ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
3. Použitie prostriedkov telesného a netelesného obmedzenia je nutné vždy bezodkladne zapísať aj do informačného systému ZpS Cygnus a nahlásiť priamemu nadriadenému.
4. Zápis do registra obmedzení v IS SoS podľa bodu 1. a 2. tohto článku a zápis do informačného systému Cygnus vykoná sociálny pracovník ZpS.
5. Za vedenie registra obmedzení zodpovedá vedúca úseku odborných činností.
6. Vedúca úseku odborných činností je povinná použitie prostriedkov obmedzenia bezodkladne oznámiť riaditeľovi ZpS.
7. Ďalej je vedúca úseku odborných činností povinná použitie prostriedkov obmedzenia a každý zápis obmedzenia PSS (vrátane údajov uvedených v registri obmedzení podľa §10, ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách) do 8 dní po použití prostriedkov obmedzenia oznámiť zákonnému zástupcovi PSS, dôverníkovi PSS a súdom ustanovenému opatrovníkovi PSS.

Článok 6 ODKAZY A POZNÁMKY

Súvisiace normy a predpisy

- Zákon č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- Interné dokumenty
- Pravidlá spolunažívania

Článok 7 PRÍLOHY

Príloha č. 1
Použitie telesného obmedzenia

Článok 8 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Smernica Telesné a netelesné obmedzenia prijímateľov sociálnej služby nadobúda účinnosť a platnosť dňa 01.09.2023. Nadobudnutím účinnosti zaniká platnosť Smernice zo dňa 01.02.2019.

Použitie telesného obmedzenia

Meno a priezvisko prijímateľa sociálnej služby:

.....

Dátum narodenia prijímateľa:

Dátum telesného obmedzenia:

Spôsob telesného obmedzenia ¹⁾:

*špeciálne úchopy

*umiestnením do miestnosti na bezpečný pobyt

*použitím liekov na základe pokynu lekára

Dôvod a opis okolností, ktoré vedú/ viedli¹⁾ k obmedzeniu prijímateľa sociálnej služby, s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia:

.....
.....
.....
.....

Opatrenia prijaté na zamedzenie opakovania situácie, pri ktorej bude/bolo¹⁾ nevyhnutné použiť obmedzenie:

.....
.....
.....
.....

Meno, priezvisko a podpis lekára so špecializáciou v špeciálnom odbore psychiatria, ktorý obmedzenie nariadil a schválil, alebo dodatočne bezodkladne schválil:

Meno a priezvisko:

Pečiatka a podpis:.

Dátum:

Vyjadrenie sociálneho pracovníka k použitiu obmedzenia:

.....
.....
.....

.....
Meno a priezvisko sociálneho pracovníka

.....
podpis

Vo Vranove nad Topľou dňa:

¹⁾ nehodiace sa prečiarknuť